

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četr leta 65 kr. — Naročina se pošilja **upravnemu** v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobè se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejamajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vinogradniške ali vinarske zadruge.

Zadnji čas govori se javno čedalje več o zboljševanju gospodarskih razmer pri Slovencih. Vrli celovski «Mir» je nasvetoval veliko gospodarsko družbo na delnice po 100 gld. jedno, na ljudskem shodu v Mozirju se je razgovarjalo, kaj bi bilo bolje, ali osnovati za južni Štajtar posebno kmetijsko družbo ali pa pridružiti se Kranjskej, na shodu v Šmarijah pa se je priporočalo snovati na podlagi zakona o zadragah z dne 9. aprila 1873 vinogradniške ali vinarske zadruge.

Naši vinogradi so ogromen del narodovega imetja. Toda vinska trta začela je pešati. Vrhu tega jo napada smod in trtna uš nam žuga vinograde popolnem ugnobiti. Kaj storiti? Porabiti sredstvo, katero tukaj edino pomaga: prenoviti stare vinograde s pomočjo ameriškega trsa. Dokaz in zgled bodi nam Brežiški okraj!

Vlado so državni poslanci sedaj toliko vklonili, da je začela resno pospeševati obnovitev vinogradov. V to svrhu ima: 1. letos 100.000 gld. namesto prejšnjih 36.000 gld. na razpolaganje; 2. daje saditi državne trsovnic; 3 nastavlja in podpira može strokovnjake, da podučujejo vinogradnike o gojenju in cepljenju ameriške trte; 4. odpisuje zemljiški davek pri vinogradih po trtej uši oškodovanih; 5. daje brezobrestna posojila posestnikom, ki hočejo svoje vinograde prenoviti z ameriško trto in 6. oprošča nove vinograde zemljiščnega davka, ako so zasajeni z domačo trto, skozi 6 let, če pa z ameriško, skozi 10 let.

To je sedaj vlada storiti voljna in pooblaščena. Sedaj treba le, da se posestniki neizogibnega dela lotijo, ponudene ugodnosti izkoristijo, kar se pa najložje izvršuje s pomočjo postavno osnovane zadruge. Zgled so nam naše slovenske posojilnice. Vsak vinogradni okraj bi naj osnoval zadrugo vinogradniško ali vinarsko. Zadruga dobi hitreje in ložje od vlade, cesar treba, ona more naročevati ceneje umetnih gnojil, na kar bo tudi mislit, zlasti tam, kjer vinogradi gnoja stradajo; ona more vso obnovitev vinogradov najuspešnejše izvršiti in naposled tudi kletarstvo in vinsko trženje v roke vzeti. Odlagati nikakor več ne kaže, sicer nas drugi prehitijo. Z ameriško trto obnovljeni vinogradi močno rodijo in dajejo boljše vino, ker je cepljena z najboljšo domačo trto.

To so sedaj se vé le domoljubni nasveti. Objavlja se, da se pojmi zbistrijo, vse razmere in okoliščine v poštov vzamejo in dobro prevdarijo in potem ni dvojni, da tudi tukaj Slovenci krenemo pravo pot. —

Resoluciji o davčnih predlogih se ugovarja, češ, da so ovi nasveti najizvedljivi. To je zelo krivo. Nasveti druga niso, nego dotični predlogi slovenskih poslancev g. Robiča in g. Povšeta v davčnem odseku državnega zborna, ki sta vse dobro premislila, preden sta svoje predloge stavila. Sicer pa že sedaj nista ostala brez

uspeha: g. Robičev predlog je vklonil vlado privoliti, da se 15% zemljiščnega davka odpise namesto $13\frac{1}{2}$ in g. Povšetov, da je finančni minister voljen bil do 200 gld. čistega katastralnega dohodka kmety oprostiti nove osobe dohodnine. Da bi gg. Robič in Povše tudi najrajši videla, če bi vsi grunti posestniki novega davka bili prosti, to je samo ob sebi umevno. Toda finančni minister neče o tem ničesar čuti in zatorej skušata vsaj večino kmetskih posestnikov ovega davka rešiti Dal Bog, da se njima to vsaj deloma posreči!

Dr. L. G.

Sodne razmere na Slovenskem.

(Gоворil v državnem zboru dr. Lavoslav Gregorec dne 23. maja.)
(Dalje.)

Pravosodno ministerstvo je vselej odgovorilo, »da so se izdali ukazi«. Mogoče, da se je kaj ukazalo, ali pomagalo ni to nič. Stara pohabljeni uradna tabla visi še vedno na svojem mestu. To je pravi škandal. Cesarskega orla že ni spoznati, podoben je pohabljenemu rudečemu petelinu sv. Petra. Naj še pristavim: Tako se ravna v okraju, kjer prebiva poleg 18.000 Slovencev le 45 takozvanih talmi-Nemcev, namreč ponemčenih Slovencev. Sicer pa ni pri okrožnem sodišču v Celju nič bolje. Tam je tudi uradna tabla stara in pohabljeni, ali napis je samo nemški. Da imajo pri tem okrožnem sodišču časih Slovenci opraviti ali narobe, to je spoznati le po izvestnih svarilnih napisih na hodnikih, kakor: Tukaj kaditi je prepovedano.

Naprošen sem bil, da spregovorim nekoliko besed o konfiskacijski praksi (navadi) pri okrožnem sodišču. To bo nekaj za mojega spodnještajarskega kolega g. dr. Foreggerja. Tam v Celju izhaja nemški lokalni list. Dr. Foregger se vedno imenuje kot njegov lastnik. Ta list se bavi pogostoma tudi z nami duhovniki, seveda ne na dobroten način. Kar bi nam moglo biti količaj neprijetno, vse priobčuje. Mej drugim je tudi ponatisnil neki članek iz celovških »Freie Stimmen«. V tem članku se graja neki duhovnik, ker je storil svojo dolžnost. Storil je to, kar delajo škofje, svaril je namreč vernike pred slabimi listi in jim priporočal dobre. To je vendar po sebi umevno. To pa se mu je silno zamerilo in reklo se je, da je to politična agitacija, da je cerkev shajališče, prižnica pa agitacijski oder. To je očitno huskajoč članek in zato je rečeni nemški list mislil, da ga mora ponatisniti. Državni pravnik je pa list konfiskoval. Bila je to št. 2 z dne 7. januarija 1894. Urednik se je pritožil, okrožno sodišče ni potrdilo konfiskacije in isto tako tudi ne Graško više deželno sodišče. Da se v Gradeu konfiskacija ni potrdila, temu se res čudim. ne

čudim se pa, da se ni v Celju potrdila. In zakaj ne? Sedanji g. okrož. predsednik okrož. sodišča je bil nekdaj tam kot drž. pravdnik in svojega mišljenja gledé duhovštine od takrat najbrž ni premenil. Kot drž. pravdnik nam je kazal malo prijaznosti, a toliko več mržnje. To lahko iz lastne skušnje rečem. Naprošen sem bil nekoč, naj pri drž. pravdništvu v Celju prosimo odpomoči glede prehudega pisanja izvestnih nemških lokalnih (krajnih) listov. Za odgovor se mi je reklo, da si lahko vsak duhovnik sam pomaga s tem, da toži. Tega ne bomo storili, pač pa se bomo pritoževali, da se služabniki državnopriznane cerkve nezadostno varujejo.

Po dolgoletnih prizadevanjih smo Slovenci vendar dosegli, da se slovenske vloge več ne zavračajo, nego vzprejemajo. Ali pa se o teh slovenskih vlogah slovenski obravnava in sodi, to je drugo vprašanje. Pri nas na Štajarskem in na Koroškem ne. Čudovito je, kako bistrounni so sodni uradniki, kadar je iskati izgovor, in izgovorov in pretvez, da se umaknejo slovenskemu uradovanju, hitro najdejo.

Evo nekoliko vzgledov: Slovenska stranka pride s svojim slovenskim advokatom, nasprotna stranka pride z nemškim advokatom, ki govorí samo nemški. Vsa obravnava se potem vrši v nemškem jeziku in slovenska stranka dobi nemški odlok. Pri bagatelnem postopanju se godi tako le: Sodnik zapiše v zapisnik »Toženca ni bilo«. Te besede zadoščajo, da se pošlje slovenski stranski nemška odločba. Zlasti nepravilno se nam zdi, da se pri slovenskih kaznenih ovadbah razpoljajo nemške pozivnice. Tudi v civilnih zadevah. Če pride pri kaki kazneni stvari slovenska stranka prosi, naj se slišijo nove priče ali naj se jej dovoli odlog kazni, tako se te slovenske prošnje vedno le nemški rešujejo. Prav pogostoma se rabi zlasti v območju Celjskega okrožnega sodišča to-le sredstvo. Če pride slovenska stranka kedaj brez zastopnika, tako se naroči zastopanje kateremukoli sodnemu uradniku. Ta govorí samo nemški in to zadošča povsem, da se razpravlja vse le remški in da se slovenski stranki izda tudi le nemška sodba. Ljudje so se pač pritoževali, ali pritožbe niso nič pomagale. Višjesodni predsednik vitez Waser je take pritožbe vedno zavrnil, zadnjikrat, hvala Bogu, z odločbo z dne 7. oktobra 1891. štev. 10.481 s poročljivo pripomnjo, da stranki samonemško rešilo ni naredilo škode. Ali pravico je imela zahtevati odpomoči. S tem se je bivši višjesodni predsednik od nas Slovencov poslovil, tudi mi se s tem od njega poslovimo.

Temu možu je bilo slovensko uradovanje zoperno. Zmatral ga je za madež, katerega je skušal obvarovati višje dež. sodišče v Gradcu. Zato je vse slovenske rekurze reševal samo nemški in naročal sodiščem prve instance, izdati slovenski stranki slovenski intimat. Na ta način je dvoje dosegel. Prvič mu ni bilo treba slovenski uradovati, drugič pa je s tem izdatno oviral slovensko uradovanje, ker slovenski sodni uradniki, kateri, kadar je bilo pričakovati rekurza, raje niso slovenski uradovali, da so se iznebili jako nadležnega prelaganja. Da je bilo to postopanje Waserjevo nezakonito, je razvidno iz § 211. patenta z dne 3. maja 1853, št. 81. Po tem patentu mora biti vsaka sodna razsodba podpisana od voditelja sodišča in od jednega svetniškega tajnika. Po tem je bil le nemški original višjesodnega predsednika Waserja pravi original, stranki dostavljena slovenska intimacija pa le prevod brez vsake vrednosti. Da bi višjesodni predsednik tega ne bi vedel, tega Slovenci ne verujejo. Pač pa smejo misliti, da ga je tako oslepila animoznost in sovraštvo do Slovanov. Ta višji sodnik je torej odstopil. Žal, da njegov duh še ni zapustil vseh sodnih poslopij. Zato pa tudi še ni izginila naša nezaupnost do sodnih oblastev. Mnogo je še sodnih

uradnikov, ki še zdaj s slovenskimi strankami ne znajo v slovenskem jeziku občevati. Slovenski sploh ne razumejo. Mnogo jih je, ki nas sovražijo, nas zaničujejo, in nikdar se ne moremo iznebiti strahu, da nimamo opraviti z nepristranskimi služabniki pravice, ampak s političnimi nasprotniki.

Navedel bom za to nekoliko dokazov. Nemški lokalni list Celjski je pred kratkim psoval nekega slovenskega drž. poslanca. Prijatelji so poslanca silili, naj toži in poslanec se je po kratkem ugovarjanju udal. Sodnik je priznal psovko, v meni povsem nerazumni modrosti pa je menil, da si je mej psovko in poslančevim imenom misliti vejico, potem pa da ni poslanec ta psovka nič mar. Tako se je tudi zpodilo. Urednik je v izvodu, kateri je bil seboj prinesel s peresom napravil vejico in je bil oproščen, poslanec pa je imel plačati pravdne troške. V takih razmerah trpe Slovenci raje krivico, kadar da bi iskali pravico pri takih sodnih oblastvih.

(Konec sledi.)

Cerkvene zadeve.

V. letno poročilo „Cerkvene družbe v Vitanju“ za leto 1893

Namen družbe je: zbirati denarje, da se more ob svojem času dostenjno popraviti farna cerkva sv. Petra in Pavla v Vitanju. Družbino premoženje je znašalo vsled računa za 1892. leto 1764 gold. 4 kr. Doneski 1893. l. 264 gld. 38 kr., stroški za letni račun 1892, za poštnino itd. 24 gld. 30 kr., dohodki leta 1893. toraj 240 gld. 8 kr., obresti do 31. decembra 1893 od naloženega denarja 86 gld. 44 kr., prištetih se ima še znesek z 100 gld., ki je vknjižen na korist cerkvene družbe na zemljišči, vloga 48 katastralna občina Brezen. Ta znesek je prepustila cerkveni družbi pokojna Apolonija Krančan v Ljubnici hšt. 2. Premoženje cerkvene družbe znaša toraj koncem 1893. leta 2190 gld. 56 kr. Gotovina z 2090 gld. 56 kr. je vložena v Vitanjski posojilniški štev. hr. knjige 1. Doneski za »cerkveno družbo« so v letu 1893. v primeri s poprejšnjimi leti majhni. Vzrok temu je ta, da se je l. 1893. zbiralo za popravljanje cerkve Matere božje na hribci. Vsled naznanila lanskega letnega poročila se je imel prezbiterij (sprednji del) prelepo zidane cerkve Matere božje presno slikati in veliki oltar prezlatiti. Oboje se je dovršilo. Vsi stroški so pa znašali 1992 gld. 92 kr. Nabralo se je po prostovoljnih darovih večidel med Vitanjskimi farani 1700 gld. 37½ kr. Primanjkljaj z 292 gld. 54½ kr. se je poravnal s cerkvenim denarjem. Vsled teh darov za Marijino cerkvo so zaostali doneski za cerkveno družbo. Zaupamo pa, da se nam pridružijo v bodoče zopet vsi poprejšnji udje in pristopijo novi. Po pravilih cerkvene družbe se ima vsako leto opraviti ena sveta maša za žive, in ena za mrtve ude in dobrotnike. Prva se je opravila 15. novembra 1893, druga 16. novembra 1893. Srčna zahvala vsem dobrotnikom, ki so pripomogli, da se je popravila cerkev Matere božje na hribci, vsem udom cerkvene družbe in zaupnim osebam, ki so z veliko požrtvovalnostjo pobirale doneske po svoji okolici! Bog plačaj vsem!

Nova sv. maša pri Kapeli.

Dne 22. julija je obhajal frančiškan oče Severin Korošec pri Kapeli prvo svojo sv. daritev. Neizmerna množica ljudstva je prihitela od vseh strani skupaj, da vidi č. g. novomašnika in sprejme od njih sv. blagoslava. Frančiškan o. Gelazij Rojko so govorili v cerkvi

slovesno propoved, v kateri so s priprostimi, a ganljivimi besedami slavili vzvišenost duhovnega stanu. Po cerkvenih opravilih, tudi večernice so imeli č. g. novomešnik, pomikati se je začela lepa vrsta gostov proti domu novomašnikovemu, proti Radincem. Tukaj je našlo notranje, dušno veselje tudi na zunaj svoj izraz v besedi in petju. Vrli oče č. g. novomašnika pa so skrbeli cele tri dni v svoji velikodušnosti in požrtvovalnosti, da so gostje ta čas lahko skupno uživali svoje veselje. Vsako popoldne je radujče se goste počastilo za kratek čas tudi nekoliko velečastite duhovštine iz bližine s svojo navzočnostjo. Cela slovesnost se je vršila popolnoma v katoliškem in slovenskem duhu. Zato so skrbeli posebno tudi vrli oče, ki so znan kot večkratni romar v Marijino-Celje in jeden izmed onih slovenskih romarjev, ki so se lani hodili v Rim poklanjat sv. Očetu. Vsi gostje so odhajali z Radincem z jedno željo, da bi Bog ohranil dolgo, dolgo let č. g. novomašnika in zraven tudi skrbne mu stariše.

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Remšnik 6 fl. 64 kr., Kalobje 4 fl., Žusem 4 fl., Sv. Jurij na južni železnici 23 fl. 7 kr., Slivnica pri Celju 5 fl., Slovenska Bistrica 15 fl., Sv. Venčesl 10 fl., Sv. Anton v Slov. gor. 3 fl. 44 kr., Vržeje 2 fl. 30 kr., Ljutomer 15 fl. 95 kr., Sv. Peter pri Radgoni 15 fl., Jarenina 44 fl. 72 kr.

Gospodarske stvari.

Zrak in svetloba v hlevih.

Na koncu prosvetljenega 19. veka pač nihče več ne dvomi, da je zrak za vsa pozemeljska bitja neobhodno potreben, da je — bi rekel črnobradi profesor — condicio sine qua non, pogoj, brez katerega ni nič. Isto velja skoraj do besede o svetlobi, čeravno se zdi na prvi pogled malo pretirana ta trditev. Brez zraka ne more živeti ne človek, ne žival, ne rastlina; brez svetlobe se ne razvija nobena stvar. Kjerkoli životari kaka, če tudi najmanjša živalica, smemo in moramo sklepiti, da ima zraka in sicer zdravega zraka, ki ne krati, temveč pospešuje življenje okoli sebe. Kar velja o jedilih, kar o vodi in drugih pijačah, to velja ravno tako ostro in morebiti še bolj o zraku: ako hočeš, da ti je zvest in zanesljiv hlapec, moraš skrbeti, da je svež, čist in zdrav. Kolikor stori zrak dobrega, dokler se ohranjuje čist in ni pokvarjen, toliko in še več more škodovati, če je nečist, pomešan s škodljivimi tvarinami. In kje bi pa zrak bil večje važnosti, večjega vpliva na živali, ki so za človeka, posebno poljedelca in gospodarja največje imenitnosti, kakor v hlevih, kjer biva živilna največji del svojega življenja?

Cisti zrak ima v sebi dosti kislika in dušika, ravno tako tudi v obilici ogljične kisline in vodenega para. Ako se pa v tej sestavi še nahajajo druge, nepotrebne primesi, ki so jako ostre ter organizem tako rekoč razjedajo, tedaj zrak ni več čist, ampak pokvarjen in zato jako škodljiv. Kje pa se nahaja tak zrak čeče, kakor v hlevih, ki se pre malo čistijo in prezračujejo, ki so prenizki, z govedjo prepapolnjeni, povrhu še brez vsekakve ali vsaj brez dovoljne ventilacije (prezračitve), brez odtoka gnojnice itd. Hlevi s takimi in še z drugimi slabostmi nikakor ne morejo ugajati, posebno pa še konjem ne. Po težkem delu se vrne konj k počitku v hlev ter tako na dolgo in globoko diha vsled utrujenja.

Kaj pa mora konj vse pri taki priliki v zaduhlem hlevu vdihavati! Navadno in naravno najskodljivejše

snovi, ki prav neugodno vplivajo na celi živalski organizem. Utrjen konj se toraj jako slabo spočije v takem smradljivem, okuženem hlevu! In kaj bode iz žrebata, ki mora v taki zaduhli temnici životariti? Vse drugo, le čil in priden konj nikdar. Kajti tudi tema jako neugodno vpliva ter pomaga slabemu zraku kot zvesta tovarišica pri spodjetanju zdravja. Brez svetlobe ne vspeva nikoli in nikjer živalski ali rastlinski organizem. Tako se pozna to tudi pri živini, ki veliko dela, a počiva v temnih, neprezračenih hlevih. Kmalu postane zaspana, brez prave moči, brez prožnosti in energije, in vse to le za to, ker ji primanjkuje jačajočega in ozivljajočega elementa, svetlobe ravno o času počitka, kendar bi ga bila najbolj potrebna.

A pogostoma se sliši vgorov, češ, bolj ko je živina v temi in pri miru, bolj se redi. Tudi to je res, a če češ svojo živino rabiti tudi za delo ter je ne le rediti za mesarja, moraš ji privoščiti dovolj blagodejne svetlobe. Skrbeti mora toraj vsak gospodar gledé hlevov najprvo za to, da imajo dosti svežega zraka in ne pre malo svetlobe. Ker se proti temu še prevelikokrat greši, opozarjam slovenske kmete, naj pazijo že pri stavljenju in zidanju svojih hlevov, da se ti tako uredijo, da jim nikdar ne bode primanjkovalo zdravega zraka in svetlobe.

Vsem p. n. hmeljarjem

Povodom bližajoče se hmeljske trgatve usoja se podpisani društveni odbor, vsled sejnega sklepa od dne 14. julija t. l., vse p. n. hmeljarje opozoriti na sledeče in prositi, naj bi se nasvetovano gotovo izvršilo:

Naš hmelj bil je pred leti na dobrem glasu in se je dobro plačal, ker so ga ljudje skrbno in čisto obirali. Postavili so ga kupčevalci v tem oziru drugim hmeljarjem v vzgled. V novejšem času pa se je pri trgatvi ali obiranju hmelja ugnezdia neopustljiva malomarnost, vsled katere je njegov vgled zdatno trpel in cena njegova je padla od leta do leta.

Če se v poštev jemlje, da je cena skrbno obranega hmelja vedno za 15—20 gld. višja od malomarno nabranega, tako bode gotovo vsem hmeljarjem v korist, ako bodo za to skrbeli, da se bode letošnjo obiranje hmelja izvršilo skrbno in kolikor mogoče čisto in snažno.

Ako bi vsi p. n. hmeljarji opazovali ta svét, gotovo bi se naš hmelj v kratkem povzdignil na ono stopinjo ugleda, katero je pred leti zavzel in tudi cena bi mu zdatno poskočila.

V Žalcu, dne 30. julija 1894.

Odbor južnoštajerskega hmeljskega društva.

Sejmovi. Dne 4. avgusta na Sv. Gorah, v Arnotkah pri Šoštanju in Poličanah (svinjski sejem). Dne 6. avgusta na Ptiju, v Loki, Trbovljah, pri Sv. Janžu pri Arnovžu, na Svetini, pri Mariji-Snežni in pri Novi cerkvi. Dne 7. avgusta v Radgoni. Dne 8. avgusta v Imenem (svinjski sejem). Dne 9. avgusta na Bregu pri Ptiju (svinjski sejem). Dne 10. avgusta v Podčetrtek, Brežicah, Lučanah, pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, v Radgoni, Slovenjem Gradcu in Celju.

Dopisi.

Iz Gornjega grada. (V spomin). Dne 16. julija izročili smo materi zemlji truplo preblage, daleč okrog znane, ker pri vseh priljubljene Marije Hren, p. d. Joškove matere. Že dolgo ni bilo pri kakem pogrebu videti tolike udeležitve raznega ljudstva, kakor ravno omenjeni dan pri pogrebu Joškove matere, kar pač najbolje spričuje njen priljubljenost pri vseh. Ubožčeki zgubili

so z njo prav veliko; kajti bila je silno usmilenega srca do rev in sirot, katerih tudi v svoji oporoki ni pozabila. Bila je ranjka pa tudi pobožna, da, v resnici pobožna. Ni bilo skorej dneva, ko bi je ne bilo pri sv. maši, češče je pristopala k mizi Gospodovi. Zavolj tega in radi njenih drugih vrlin bila je, kar je pač razumljivo, ne le pri domači, ampak tudi pri sosedni častiti duhovščini spoštovana; in jaz mislim, da ni bil le slep slučaj, marveč da je previdnost božja tako nanesla, da so njeno truplo k večnemu počitku spremljali širje duhovniki. Pred hišo, kakor pozneje na pokopališču zapeli so ji naši pevci tako ganljivo, da je malo katero oko ostalo brez solz. Ranjka bila je pa tudi prebrisana in razumna, da malo takih. Kolikim je dala dobre nasvete, koliko prepirov pospravila! Bil je svoje dni tukaj pri nas sodnik, kateremu je bilo veliko ležeče na tem, da bi zabranil vedno tožbovanje med Slovenci. No seveda, takih sodnikov dandanašnji ni obilno. Pa kakor pravim, mi smo enega imeli. Ako se mu pa pri vsem svojem prizadevanju tu in tam vendar-le ni hotelo posrečiti, razgreta srca z lepa pomiriti, odpravil jih je navadno z besedami: »Jaz sedaj ravno nimam časa; pojrite za trenotek k Joškovim na poliček vina in potem lahko spet pridete«. Toda od Joškovich se navadno niso vračali k sodniku, marveč pomirjeni šli so domu. Joškova mati so prišlece precej spoznali. »Po kaj pa ste prišli v Gornjigrad?«, tako so jih ljubezljivo nagovorili. »Mislim toževat se, kaj ne? O počajte malo! za take pa jaz vina ne točim. Vino pomeni ljubezen, te pa vi ne poznate. Le pojditje kam drugam. Ako si pa daste roke, lahko ste tuka in še sama vam bom dala en poliček za na vrh«. To je navadno pomagalo. Kaj ne, predragi Slovenci, redke so take žene med nami? Ravno zato nam pa ostanejo Joškova mati v toli blagem spominu. Ljubi Bog jim ne bode dolžen ostal. Šli so od nas, pa uverjeni smo, po obilno plačilo.

D.

Iz Središča. (Kolera?) V ponedeljek, dne 23. pr. m. pripeljal je vlak iz Ogerskega v Središče mrtvo truplo nekega delavca, rodom Italijana, ki je potoma, baje že v Kaniži naglo umrl. Njegovi sopotniki (bil je jih poln kupé) tudi laški delavci, ki so se vračali iz Ogerskega domov — menda niso hoteli smrti svojega tovariša sprevodnika takoj naznaniti, ker je umrl za boleznjijo, podobno koleri. V Središče, kjer so mrljica z dotičnim vagonom vred ostavili, pripeljal se je takoj s prihodnjim vlakom okraj. zdravnik, g. dr. Sadnik, ki je z domaćim zdravnikom g. dr. Spešičem mrljicem drobec preiskal ter našel, da potnik ni umrl za kolero, pač pa za črevesnim legarjem.

Iz Negove. (Napis i). Ako se bližaš prijazni Negovi, te že od daleč pozdravlja bela grajsčina, katero pa žal, oskrbujejo nemškutarji, ki zlasti niso prijatelji slovenskih duhovnikov. Ako zapustiš grajsčino ter greš mimo zaled cerkve in čednega župnišča, prideš do stacune z napisom: Jozefa Horvat, trgovina raznovrstnega blaga. Tako je prav! Tudi gostilničar g. Spirk ima nad vratmi slovenski napis: Karl Spirk, gostilničar, vendar se mu ne more reči, da je naš mož, ker je preveč zateleban v Bračkovo knjižuro. Tudi na šolskem poslopju se blišči zlati napis: »Pustite otročice k meni!« Mislil bi pač vsak, da se podučuje naša šolska mladina v strogo narodnem duhu. Toda motiš se. V šoli zapoveduje nadučitelj g. Budna. Koliko si on kot ud nemškega šolskega društva prizadeva naše slovenske otroke ponemčiti! Kako si upata predrznež imena naših šolarjev po nemškatarsko pisati! Nemščino že v prvem razredu od otrok tirja, ko še ti prav gladko slovenski čitati ne znajo. Naj jo pošte v »rajh« k tistim, katerim se tako rad prilizuje! Sicer pa ti bode že, ljubi »Jaka in kordl« odzvonilo. Le potrpi! Omeniti še mi je, da je neka deklica v solo

gredé pozdravila nekoga z besedo »šmorn« namesto »Morgen«. Brž ko ne morajo otroci v solo prisedi pozdravljati »oberlehrerja« po nemško. A ta nedolžna deklica je besedo napačno razumela in jo navešča rabila za pozdravljanje ljudij. — Blizu Negove se nahaja gostilnica g. Martina Fras-a, narodnega moža, ki ima tudi nad gostilnico slovenski napis in je naročen na »Slovenskega Gospodar«-ja. Tega gostilničarja priporočam vsem. Živeli taki rodoljubi!

Rodoljub.

Iz Rogaškega okraja. (Svoji k svojim.)

Kakor po deževnem vremenu gobe iz zemlje, takó naravnajo v novejšem času nemškatarski napisi v našem okraju. Posebno napreduje v tem Kostrivniška občina, ki se tu in tam imenuje tudi »Karžupnikovina«. Tamošnji berič in strije je Nemec, da mu ni para. Ima tudi lepo navado, neznansko kričati, da bi si pridobil tem večji »rešpekt«. Ne vemo, ali sta se sicer pridna brata obrtnika Fajs dala v kozji rog vgnati od kričečega beriča, ker sta si dala napraviti popolnoma nemške napise, ali pa sta kar čez noč slekla slovensko ter oblekla nemško sukno. Naj bo eno ali drugo, lepo to ni, pa tudi krišto ne; zakaj zaveden Slovenec bo sklepal iz takšnih napisov, da sta obrtnika Nemca ali vsaj nemškutarja ter so bo ravnal po geslu: Svoji k svojim! Na nemškutarje se nikar ne smeta zanašati, ker dandanes ni več »nobel« zavoljo par nemških besedic se štuliti med Nemce ter v blato teptati svoj lastni rod; zato je celo naravno, da se število nemškutarjev vedno bolj krči. To je gotovo spoznal tudi g. Brezinšek v Rogatcu. Njegovo gostilno smemo priporočiti vsakemu Slovencu. Tam najdeš par slovenskih časopisov in dobiš za zmerno ceno prav dobro jed in pičačo. Posebno je priljubljen pri sosednih Hrvatih, ki kaj radi zahajajo k svojemu »Naceku«. Samo eno prošnjo bi imeli do njega: v večji dvorani je nekaj podob, ki žalijo okó krščanskega človeka; zato bi prav radi, da se odpravijo ali pa nadomestijo z drugimi. Upamo, da nam g. Brezinšek gotovo spolni skromno prošnjo.

Iz Sotle. (Po berki.) Kadar se modri ljudje zberejo, pa jim zmanjka gradiva za pogovore, začnejo soditi o vremenu. O tem predmetu zna vsaki najbolj zadeči: ako ne bo tako, bo pa drugače. Tudi jaz bi rad nekaj o letošnjem — se ve do zdanjem — vremenu povedal, kako se je pri nas med Savo in Sotlo obnosalo. V začetku pomladje bilo prav nagajivo; po nobeni praktiki se ni ravnalo. Če je praktika kazala: »lepo vreme«, je gotovo deževalo. Take praktike pomote so nam bile ob času koruzne setve in ob času senene košnje jako neprijetne. Pa morali smo z godrnjanjem vse prestati. Pomlad je bila le v praktiki. Še le poletje nam je pokazalo bolj prijazni obraz in ljubko sonce je počelo tako žarko pripekat, kakor da bi bilo hotelo v nekih dneh dostaviti, kar je v mesecih zakasnilo. Večkrat so črni oblaki solnce zaskrili, kakor bi nam hoteli povedati, da ga ne zaslujimo; in ob takem zatemnelem času začelo je dostikrat od daleč bučati, da se je zemlja tresla; bliski so švigali po črnih oblakih, da je bila groza. Če se je pa taka »gromska pištola« sprožila, je po navadi »zadela«. V Bučki župniji stoji ob okrajni cesti močni hrast — pa od vrha do tal čisto goli; listje mu je sicer zeleno, pa suho — »gromska pištola« ga je zadela in mu kožo odrla. Na Hrvaškem je se sprožila v neki hlevu, in ubila lepo, drago kobilo, žrebetu pa, ki je bilo tudi v hlevu, je prizanesla. Je v časi res mu-hasta taka — pištola. — V Podčetrtrku so imeli meseca septembra lanskoga leta občinske volitve. Vodil jih je znani apotekar Vaculik, — kakor ime kaže, trdi Nemec — tako modro, da so mu jih ovrgli. Kedaj bodo nove volitve — kdo ve? saj se tudi nič ne mudri. Zdanji župan, apotekar, je pri umetnem gospodarstvu občini

poskrbel 98% obč. doklad!! In to je zaslug dovolj, da je dobil za nje »križec«. Srečna občina, ki ima tako zaslužnega in križanega župana! — V Olimju tam neki blizu Podčetrtek — pa šole nimajo, t. j. šolskega podučevanja nimajo. To je v zdanjih razsvetljenih, ukažljnih časih kaj čudnega. Šolo sicer imajo, tudi učitelja so imeli; pa šolska gosposka je spoznala, da je premalo prostora za toliko šolarjev. (Šolsko podučevanje je bilo do zdaj v farovžu, nekdanjem samostanu.) Kr. šol. svét in dolične občine pa pravijo, da je prostora dosti in se branijo, kar morejo, novo dragو šolo staviti. Okr. šol. svét jim je, meni nič, šolo zaprl, in v starem poslopju podučevanje prepovedal. Starišem in sploh vsem pametnim ljudem tako strogo postopanje ni po volji. In kaj ne izume ljubézen do otrok! Neki »nebodigatreba« je Olimčanom moder svét dal, naj si sami učitelja dobijo. In to so storili. Najeli so nekega Švegler-ja, da je podučeval. Toda šolska gosposka je to zvedela in g. »be-cirkhopman« je prišel v Olimje, da bi se prepričal o podučevanju novega učitelja. Zatorej ga vpraša, kje ima spričevala učiteljske sposobnosti? To vprašanje je g. »učitelju« Šveglerju besedo vzelo, da jo je kar popihal in Boga hvalil, da je tako odletel, kajti on je spričevala doma — »pozabil«. Je pa to modro, da ostane toliko otrok tako dolgo zaradi trdoglavosti nekaterih brez podučevanja? Ni vse staro za nič, če je tudi v farovžu. Gromska pištola! — Letina je do zdaj lepa; strni obilo, in je tudi zdrava. Vinogradi so bolj ubogi, posebno ako so slabo obdelani. Nasadi amerikanskih trt so pa z grozdjem obloženi. Ko bi ljudje se le bolj hrabro sajenja amerikanca poprijeli! Stari vinogradi pojemajo in hirajo, kakor bi imeli sušico.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nadvojvoda Viljem, stari stric svetlega cesarja, veliki mojster nemškega viteškega reda in glavni nadzornik topničarstva, je zadnjo nedeljo po sv. maši v Badenu pri Dunaju blizu električne železnice jahal konja. Ta pa se splaši. Ko nadvojvoda vidi, da ne more konja več brzdati, skušal je z njega skočiti, ali obvisel je z jedno nogo v stremenu in konj ga je vlekel kakih 30 metrov daleč. Nadvojvoda se je tako močno na glavi poškodoval, da je popoldne ob 6. uri umrl. Nad to nesrečo v cesarski rodovini žaluje tudi slovenski narod.

Solnograško. Pred par leti se je na Dunaju ustanovila Leonova družba, družba katoliških avstrijskih učenjakov. Prve dni tega tedna je ta družba imela svoje glavno zborovanje v Solnogradu, kjer se je zbral cvet katoliških učenjakov širne Avstrije.

Moravsko. Z velikim navdušenjem je bil v Brnu 30. in 31. julija prvi češki katoliški shod. Predsednik je bil grof Serenyi. Politična vprašanja so bila izključena na tem shodu, kjer je bilo vrlih katoličanov nad 1000. Tudi nekaj Slovencev se je tega shoda udeležilo.

Štajarsko. Za poslanstvo pokojnega dr. Heilsberga se potegujejo v Brucku in Ljubnu konservativci, liberalci in nemški nacionaleci. — Državna poslanca grof Stürgkh in Foregger sta bila pri baronu Chlumec-kem, naj ta-le prepreči slovenske paralelke na Celjski gimnaziji. Mislimo, da sta ta dva gospoda zastonj hodila prosi predsednika poslanske zbornice za to krivično posredovanje.

Koroško. Z ozirom na predstoječo državnozborsko volitev napravi katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence v nedelj 5. avgusta javen shod v gostilni

pri Hafnerju v Št. Štefanu v Ziljski dolini. Za občini Brdo in Goriče bode poseben volilni shod. — Deželnega sodišča svetovalec Hren je šel v pokoj. Slovensko ljudstvo zahteva, da zopet Slovenec dobi to službo.

Kranjsko. Svetli cesar so ustanovitev Kranjske gimnazije odobrili. — Preteklo nedeljo je bil shod volilcev v Trebnjem na Dolenjskem. Poročali so dr. Papež, Fr. Povše in dr. Žitnik. Poslušalcev je bilo kakih 600. — Spomenik Cigaletov bode odkrit v Črnem Vrhu dne 26. avgusta. — Dne 29. julija so imeli v Logu pri Vi-pavi razgovor o ustanovitvi katoliškega političnega društva za Vipavsko dolino. Na angeljsko nedeljo bode otvorjeno.

Primorsko. V Kanalu na Goriškem snujejo »sa-sadjarško in vinarsko društvo«. — V Trstu bodo položili pred javnimi skladisci nov tlak, in čudo, kamenje zato hočejo naročiti iz Sicilije, kakor da bi pri Trstu ne bi bilo dovolj dobrega kamenja za tlak.

Ogersko. Minister notranjih zadev Hieronymi nič ni dosegel na Erdeljskem pri Rumuncih. To je menda krivo, da rumunski voditelji, ki so bili pred nekaj tedni v Kološu obsojeni zaradi spomenice svetemu cesarju, in katerih obsodbo je višje sodišče potrdilo, niti niso sami nastopili kazni, ampak so po potrdbi koj orožniki prišli ponje. Župnik dr. Lukaciu se ni dal ukleniti, na kar ga orožnik ustrelji. Take krivice se morajo măščevati.

Vunanje države.

Rim. V soboto je poročal neki pariški list, da je v Lucernu v Švici umrl slavni kardinal Ledochowski. To pa ni resnično, kajti kardinal Ledochowski je pôvsem čvrst in zdrav. Hvala Bogu, kličejo vsi katoliški Slovani.

Italija. Preteklo soboto je v Rimu sodišče oprostilo vse zatožence, ki so milijone na milijone goljufali pri rimski banki. Dasi je njihova goljufija jasno dokazana, vendár so oproščeni. Italija je res ob skoro vse blagostanje in popolnoma ob vse poštenje.

Francosko. To sredo so v Lijonu sodili Caseria morivea Carnotovega. Cel bataljon vojakov je moral stati okoli sodne palače. Obsodba se gotovo glasi na smrt. — Postava zoper anarhiste, kakor jo je izdelala vlada, je vsprejeta z veliko večino v poslanski zbornici in v senatu. — Te dni dolžijo, da so baron Mackau, grof de Mun in rajni Bolanger hoteli pred leti Carnota zapreti in francosko kraljestvo obnoviti.

Belgijsko. Kmalu bodo volitve po novem volilnem redu. Na nje se vse tri stranke, konservativna, liberalna in socijalistična, nekako s strahom pripravljajo. Ako bodo volili prosti in iz pravega prepričanja, bode se pri volitvah tudi pokazala prava želja ljudstva.

Bolgarsko. Minister Radoslavov bo bržčas moral službo zapustiti. Mož se z nobenem tovarišem ne more poganjati; najbolj ga menda jezi, da on ni postal ministerski predsednik. — Veliko se te dni piše, da se bolgarski narod vedno bolj nagiba na rusko stran; pač le tisti možje, katerim Rusi žepe polnijo; saj je znano, da so Rusi le s podkupljenimi vojaki odstranili prejšnjega kneza Aleksandra.

Azija. Vojska med Japonci in Kitajci ni napovedana in vendar že vihti na otoku Koreja svojo krvavo smrtno koso. Dasi imajo Japonci trikrat manj vojakov, nego Kitajci, vendar povsod napredujejo, ker so prav dobro izvezbani in oboroženi. Japonci so posebno s tem dosegli velik uspeh, ker so ujeli korejskega kralja.

Afrika. Egiptovski podkralj Abbas je odpotoval v Evropo. Dne 29. julija je bil v Milianu in potem dalje potoval v Lucern v Švico. — Na jugu Wangare v Sudanu je bil pred nekaterimi dnevi boj med Marabu-Alikari in Francozi. V boju je bilo 500 Alikarov in do-

mačinov mrtvih. Francozi so zgubili 9 mož mrtvih in je 6 častnikov in 243 mož ranjenih.

Za poduk in kratek čas.

Napoleon I. in branjevka.

(Iz francoščine).

Ko je bil mladi Napoleon v vojaški šoli briješki, imel je kaj rad sadje; kupoval ga je pri dobrini in pošteni branjevki Urši, ki je blizu šole prodajala raznovrstno sadje in sočivje. Ako je včasih njegova mošnja dobila sušico, ga kar nič ni skrbelo, saj žena mu je zaupala; kako hitro pa je dobil nekoliko cvenka, bila je njegova prva pot k branjevki, da poravna svoj dolg. Ali ko mu je bilo odriniti iz Brije na Pariz, bil jej je dolžen cela dva tolarja; zato pride k njej, ter jej reče: »Kmalu zapustim to mesto, pa dolga ti nimam z ničemur poplačati, ali spominjal se nate budem in nikdar nate ne pozabil.« »Kaj budeš neki, pojdi v miru, mladi gospod,« odgovori žena, »Bog vas naj varuje in vam da obilo sreče!« —

Po mnogih zmagah zaslovelo je Napoleonovo ime go vsej Evropi; vse države so trepetale pred njegovim orožjem in s strahom pričakovale bodočnosti. Zato pa so bili Francozi tudi ponosni na Napoleona ter ga izvolili dne 2. decembra l. 1804. za svojega cesarja.

Nekega dne pričakujejo prebivalci mesta Brije novega cesarja, ki pa pride po svoji navadi pred odločeno uro na skrivnem v mesto. Ko si ogleduje ulice, katere je bil kot vojaški učenec tolkokrat premeril, obstoji naenkrat sred ulice, dene roko na čelo, kakor bi se česa spomnil, ter sam pri sebi izreče ime branjevke: »O, Urša!« Zvedevši, da še živi in kje da stane, napoti se brž s svojim služabnikom k njej. Vstopi skoz ozka in nizka vrata v malo, ali prav čedno izbico, ko ona ravno s prtom pokriva mizo za večerjo. »Ali se dobi tukaj nekoliko okrepčala?« vpraša cesar. »Seveda, seveda,« odgovori žena prijazno, »grodje je že zrelo.« Rekši odide ter poišče par grozdov ter jih dá ptuje, ki se je bil med tem meni nič tebi nič vsedel k mizi.

Ko je bil cesar poskusil grozd, vpraša ženo: »Pozaš li cesarja, ki ima danes priti v mesto?« »Ni ga še, ali ne bode dolgo, da ga vidimo. Kako bi ga jaz ne poznala? Saj mi je bil svoje dni dal skupiti sadja več kakor jeden jerbas.« — »Ali je pa vselej tudi vse pošteno plačal?« — »Da, vedno je vse poravnal do zadnjega vinarja.« — »Žena, ti ali nečeš povedati, kar veš, ali pa imas slab spomin, ker cesarja celo ne pozaš, ki zdaj s teboj govori, tudi ti nisem bil vselej plačal, ampak sem ti še na dolgu dva tolarja.« Po teh besedah seže Napoleon v žep ter dá ženi 1200 frankov (blizu 550 gld.) za glavnico in za obresti. Branjevka Urša, ki spozna cesarja, pade na kolena ter vsa osupla ne ve, kako bi se mu dostoju zahvalila za toliko dobrotljivost; otroci pa se spogledavajo, ne vedoč, kaj to pomeni.

Napoleon dá na mestu starega branjevkinega hrama postaviti novega in lepega. »V tem poslopu budem stanoval,« rekel je, ko je bilo delo dovršeno, »kadarkoli pridem v Brije in dovolim, da ima to poslopje moje ime.«

Smešnica. Gospod katehet v šoli vprašajo: »Kdo je bolj zaslužil kazen, Adam ali Eva?« — Učenec: »Adam.« — Katchet: »Zakaj?« — Učenec: »Adam je bil mož in zato bi bil moral bolj pameten biti, nego ženska.«

Razne stvari.

(Cesarško odlikovanje.) G. Ernest Eckel, bivši župan na Ptiju, je dobil od svetlega cesarja viteški križec Franc-Jožefovega reda.

(Ljudske shode) sklicati meseca avgusta in septembra namerava »Slov. politično društvo« na Murskem polju, pri Sv. Petru pod Sv. gorami, v Slov. Gradcu in v Slov. Bistrici; shod volilcev pa skličeta poslanca dr. Jurtela in dr. Gregorec 2. septembra na Ptujski gori.

(Častnim občanom) so vse občine župnije Sv. Jurija v Slov. goricah izvolile vlč. gospoda župnika Jurija Rantaša o priliki zlate maše.

(Družba sv. Mohorja) šteje letos 65.952 udov. To število najbolj dokazuje, da naše ljudstvo dobro razume pismen slovenski jezik.

(Imenovanje.) Knezoškofijskim duhovnim svečevalcem so imenovani ti-le velč. gg.: Jurij Rantaš, zlatomašnik in župnik pri Sv. Juriju v Slov. goricah; Jožef Kralj, dekan in župnik na Zavrču in Jakob Lempl, dekan in župnik v Škalah.

(Doktor vsega zdravilstva) je postal te dni na Graškem vsečilišču gosp. Anton Švab, rojak iz Št. Pavla pri Voljski.

(Učiteljske spremembe.) Nadučitelja sta postala gg.: nadučitelj pri Sv. Barbari v Halozah, Franc Podobnik, na Hajdinu in učitelj na Zavrču, Mat. Herič pri Novi cerkvi. Učitelji so postali gg.: Janez Rupnik v Žitalah, Jakob Pukmeister v Črešnjevcu in Jožef Čeh pri Sv. Andražu v Slov. goricah. Podučiteljici gospdč.: Marija Vadnou na Sp. Poškavi pride v Maribor na II. dekliško šolo in Marija Kralj iz Čadrama v Rečico. Stalno nameščeni so podučitelji gg.: Ferd. Reich v Slov. Bistrici, Jak. Vrečko v Ribnici in Janez Brinšek v Šoštanju.

(Bralno društvo pri Sv. Andražu v Slov. g. r.) priredi v nedeljo, dne 5. avgusta v šolskih prostorih veselico s petjem in gledališko igro »Kje je meja?« Začetek ob 4. popoldne. Vstopnina 10 kr. od osebe. Prosta zabava pri Roli. K obilni udeležbi vabi uljudno

Odbor.

(Na Mariborski gimnaziji) je v preteklem šolskem letu bilo 250 slovenskih in 118 nemških učencev. Slovenske paralelke na spodnji gimnaziji so bile prav dobro obiskane.

(Družbe sv. Cirila in Metoda) IX. redna velika skupščina bode v Novem mestu dne 7. avg. t. l. Vspored: I. Sv. maša ob $\frac{1}{2}$ 11. v frančiškanski cerkvi. II. Zborovanje ob $\frac{1}{2}$ 12. v »Narodnem domu«.

(V. shod avstrijskih vinogradarjev) bode na Dunaju od 4. do 6. septembra t. l. Naj se na tem shodu res kaj koristnega ukrene za naše vinogradnike!

(Sodnijske zadeve.) Deželnega sodišča svetovalci so postali gg. okrajni sodniki: Leop. Ledinek v Konjicah, Julij Seewaldt v Arnovžu, Karol Sok v Gornji Radgoni, Rudolf Kern na Laškem, dr. Alojz Fohn v Mariboru l. br., dr. Franc Vovšek v Mariboru d. br., Karol Trtnik na Vranskem in Štefan Kacijančič v Slov. Bistrici.

(»Štajerski kmet«) poslal nam je naslednji popravek: Slavno uredništvo! Na podlagi § 19 tiskovnega zakona prosim, da sprejmete slediči popravek: Ni res, da bi »Štajerski kmet« kaznjence za botra imel. Ni res, da bi bil kak kaznjene ali kdo v kazničnici nastavljen, le eno vrstico za naš list napisal. Ni res, da bi bil kaznjene Fritz, ki je nam popolnoma neznan, v ta namen kako naročilo dobil. E. Hinterholzer, urednik »Štajerskega kmata«. — Mi smo pisali: (Čujte, kdo piše »Štajerskega kmata!«) Prvi članek v 1. številki bi moral prestaviti iz nemškega na slovenski

jezik g. Tribnik, učitelj na Mariborski c. kr. kaznilnici. Ali ni utegnil ali ni morebiti zнал, članek je dal k a z n j e n c u Fritzu, da ga je prestavil. Torej kaznjenci bodo našim kmetom časnike pisali?! — To, kar smo pisali, je gola resnica; popravek smo samo sprejeli, ker ga moramo sprejeti, ter ni dovoljen dokaz resnice. Zato konstatujemo le, da vodstvo c. kr. kaznilnice ni našlo povoda, da naše poročilo popravi, ker je resnično, če tudi je tetka »Štajerskega kmeta«, šerbasta »Marburgereca«, isto v št. 57. od 19. julija t. l. tako rekoč s p o v d i g n j e n i m i r o k a m i prosila.

(Škofa Strossmayerja) so Slovenci, zbrani na ljudskem shodu v Šmarijah, brzovljavo pozdravili: »Na ljudskem shodu v Šmarijah zbrani Slovenci pozdravljamo Vašo prevzvišenost najiskrenejše, želeč, da bi se mnogo let k nam prihajali na slovensko zemljo«. Prevzvišeni škof so na to odgovorili: »Liepa hvala, Bog blagoslovio braću Slovence — Strossmayer«.

(Slov. Mariborski abiturientje), učiteljiščniki in gimnaziji, priredijo dne 12. avgusta t. l. v »Narodnem domu« na Ptaju veselico s petjem in prosto zabavo. Začetek ob $\frac{1}{2}7.$ uri večer. Vstopnina 30 kr. Dijaki so prosti vstopnine. Prebitek je namenjen »družbi sv. Cirila in Metoda«.

(Krško in Krčani). Zgodovinske in spominske črtice. Spisal Ivan Lapajne, meščanske šole ravnatelj. S podobami okrasil Srečko Magolič. Založil »odbor za oplešanje mesta« v Krškem. Tiskal D. Hribar v Celju. Ta lepa knjiga je posvečena gospé Josefini Hočevarjevi in stane 1 gld.

(Nepričakovana smrt.) V okolici Bože pri Sv. Kunigundi na Pohorju je Marjeta Bezovnik na svoj god obirala črešnje ter padla z drevesa tako nesrečno, da je čez dva dni umrla. V sosednjih Zrečah pa je zidar Miha Mejovšek dne 31. julija padel z gruške, obležal nezaveden in čez jedno uro izdihnil dušo.

(Na Dobrni) so dne 31. julija topičarji priredili »koncert«, t. j. petje in godbo. Denar, ki se je pobiral od poslušalcev, porabil bo se v podporo ubožnim učencem tamošnje šole.

(Srečnež ubit.) Dne 26. julija so fantje v Framu kegljali. Jeden je imel posebno srečo; ali vsled tega je moral zgubiti življenje. Stirje nesrečni tovariši so domov gredočega počakali in ga z ročico tako natepli, da je na mestu mrtev obležal. Dva suroveža so žendarji še tisto noč prijeli.

(Velika nesreča.) Nedavno je posestnik Matija Čoh v Lancovi vesi pri Ptaju vozil poln voz snopja domov. Ko pripelje do kovačnice, poprosi kovača, naj mu na ojetu večjo luknjo napravi. Kovač pride z žarečim železom in komaj je vtakne v oje, že se to s plamenom užge in vname se tudi snopje. Konja se pre-

strašita in dirjata pod kolarnico Lovrenca Spenšeka, ki je takoj bila v plamenu. Vsa Spenškova in sosedova poslopja so zgorela. Čohova 13 letna hči, ki je vrh snopja sedela, pa je na srečo takoj padla z voza, ko so konji prestrašeni potegnili.

(Velik učenjak) je umrl blizu Dunaja dne 17. julija t. l., namreč dvorni svetovalec in bivši vseučiliški profesor Hyrtl. Bil je izvrsten anatom ali učenjak, ki vsako žilo, kito in vsak ud človeškega telesa pozna. Čeprav tako učen, vendar pa je veroval v neumrljivost človeške duše, in je to pri neki priložnosti slovesno zagovarjal.

(Strupene gobe). Oni teden je nabrala žena dinarja Jožefa Fekete blizu Budapešte na Ogerskem gobe, jih skuhala in na mizo prinesla. Dišale so njej, možu in trem otrokom; ali za par ur jih je začel krč lomiti; in predno je prišel zdravnik, bili so vsi mrtvi.

(Utonila sta) in sicer v Savu blizu Vidma 10-letni šolar Franc Vimpolšek in v Krki blizu Krške vasi korporal Franc Cerar, doma iz Radgone.

(Nezrelo sadje.) Da je nezrelo sadje škodljivo in se torej ne sme ne uživati, ne prodajati, to je dne 27. julija t. l. v Mariboru policija sedem prodajalk podučila, ker jim je vzela tako sadje in ga ugonobil.

(Pobož.) Dne 20. julija večer je nekdo 63letnega sodarja Jurija Petroviča v Žitalah, ko je šel svoje neveste Katre Bela obiskat, tako po glavi udaril, da je uro pozneje umrl. Na sumu imajo nevestinega sina.

(Stekle mačke.) Blizu Temešvara je imela neka samica M. Dancu kakih 30 mačk. Čez noč začne jedna stekati in ogrize sedem drugih. Ko je drugo jutro ženska stopila v sobo, kjer so bile mačke, napadle so jo stekle živali in grozno razmesarile, da se nesrečnica s smrtno bori.

(Samomor.) Dne 18. julija se je obesil viničar Valentin Štruel z Gorce blizu Stanošine. Pravi se, da je to storil zaradi tega, ker mu je ušla v Rogatec kupljena krava. Neki fant pa je kravo dobil in jo prignal ženi samomorilčevi.

(Duhovniške spremembe.) Župnijo Olimje je dobil č. g. Jožef Muha, župnik v Skomrah. Za provizorja v Št. Lenart nad Laškim pride č. g. Anton Postružnik, kaplan pri Sv. Frančišku. Č. g. Karol Wenig, kaplan pri Sv. Štefanu, pride v Laporje in č. g. novomašnik Franc Kovačič pride na Spodnjo Polškavo za kaplana. — Umrl je 30. julija č. g. Janez Novak, župnik na Vidmu, v 64. letu svoje dobe. Naj v miru počiva!

Loterijne številke.

Gradec 28. julija 1894:	35, 89, 11, 84,	2
Dunaj >	> 68, 21, 80, 48,	8

Prav dobro posestvo

tik večjega trga na Spodnjem Štajarskem, obstoječe iz mlina na dva tečaja, pekarije in oštarije, vse v najlepšem stanu, lepo in prostorno stanovanje, sadonosnik in sočivnik, $\frac{1}{2}$ orala vinograda v prav ugodni legi, $6\frac{1}{2}$ orala dobrih njiv in travnikov, se proda zavoljo rodbinskih razmer za nizko ceno 8000 gld., katere svete lahko ostane 1400 gld. hranilnčnega denarja. Vrhу tega se tudi iz dolgih let delajoča.

fuzina

daje zavoljo smrti posestnika po ceni v najem.

Več pové priv. J. Kádlikova pisarna v Mariboru, Grajske ulice 22.

Trgovski učenec.

Deček poštenih starišev, ki je 14 let star in je dovršil najmanj štiri razrede ljudske šole, in je izurjen dobro v računstvu, sprejme se včasih pri podpisanim v uk.

Henrik Klemenčič,
trgovec v Volčjivesi
2-3 pošta Sv. Križ pri Ljutomeru.

V vsaki fari in občini

namešča se razumna, spoštovana in denarno zanesljiva oseba kot

zaupni mož

z dobrim postranskim zaslужkom. Pisma naj se pošiljajo pod »201.191« Gradec,
poste restante.

20-20

Hmeljarjem

priporočujemo svojo komisijonalno obrt pri prodaji hmelja ter zagotovimo pošteno in hitro izvršitev.

Na vsako blagovljeno pršanje odgovarjam prav radi.

Hugo Eckert & dr.,
2-3 komisijonalna obrt za hmelj
v Žatcu (Saaz) na Češkem.

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasenega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolezine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dà škrinjica zastonj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Hertlu**, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajarskem.

Zalogalna v Mariboru pri Alojziju Quandest, gospoške ulice. 29-52

Nizozemska zavarovalna družba za življenje.

„Algemeene Maatschappy van Levensverzekerung en Lyfrente in Amsterdam“.

Podružnice: 3-6

v Avstriji: Dunaj, I. Petersplatz 7.

na Ogerskem: Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 20 sz.

na Nemškem: Hamburg, Büschstrasse 11, II.

na Francoskem: Paris, Avenue de l'Opere 26.

v Belgiji: v Bruselji, Rue Royale 89.

v Luksenboru: Eich pri Luksenboru;

v Nizozemski Indiji: Soerabaja, Willemskade.

v južni Afriki: (republika Transvaal) Pretoria, Argyle-Buildings, Pretoriussstraat.

Zavarovalno stanje koncem leta 1893:

85 milij. krov av. v.

Za vse v Avstriji vršeca se zavarovanja je založena popolna svota za premije zavorovanjem in državi v varstvu pri c. kr. ministerialni plačilnici na Dunaju.

Nizozemska zavaruje na razne načine in sicer za smrt in življenje, za doto, za donesek k izreji otrok, za rente in pokojnine za vdove po najboljših pogojih. Premije so zmerne in tudi za police in pobotnice ni treba plačati nobenih pristojbin.

Več povejo:

Glavno zastopništvo za Avstrijo, Dunaj, i., Petersplatz 7.

Inspektorat za Štajarsko in Kranjsko, v Mariboru, Kaiserstrasse št. 16 (nadzornik Franc Atteneder) in vsi krajni zastopniki.

Štajerska deželna zdravilnica

Rogačka-Slatina.

Južne železnice postaja: **Poličane**.

Sezona od 1. maja do 30. septembra.

Zdravitev s pitno, toploško in studeno vodo, s sirotko itd.

Brošure in prospalte razposilja ravateljstvo brezplačno.

Tempeljska in Styrija-slatina, vedno nova polnitev,

slavoznano glavberjevsono zdravilo proti boleznim prebavnih organov in izvrstna svežilna piča.

Dobiva se pri slatinarstvu v **Rogatcu** in na **Slatini** ter tudi v vseh trgovinah z mineralnimi vodami, v boljših spečijskih in droguerijskih prodajalnicah ter v lekarnah.

3-6

Zahvala.

Povodom smrti ljubega, nepozabljivega soproga, oziroma sina, brata in svaka, gospoda

Karol Trček-a,

posestnika, uda okr. odbora in šol. sveta, načelnika požarne brambe v Kozjem itd.

došlo nam je od vseh strani toliko dokazov sočutja, da nam ni mogoče vsakemu osebno zahvaliti se. Izrekamo tedaj tem potom najiskrenje zahvalo posebno našemu visokočastitemu gospodu kanoniku, kakor tudi gospodu kaplanu za mnogoštevilne obiske in tolažila in častitemu gosp. župniku iz Podrsede za milobni pogrebni govor, zahvaljujemo se požarni brambi Kozjanski, Rajhenburški, Podčetrtečki in Planinski, okr. zastopu, šolskemu vodstvu in vsem drugim, ki so izvredno lepe vence darovali in ranjcega k zadnjemu počitku spremili. Pokazali so s tem še slednjekrat, kakò so ga kot dobrega tovariša in blagega prijatelja v življenju ljubili in čislali.

V Kozjem, dne 31. julija 1894.

Amalija Trček,

v svojem in v imenu sorodnikov ranjcega.

Apno iz Šege,

znano po Dravinjski dolini, po Ptujskem polju in po Slov. goricah do Ormoža, povsod pripravno za najboljše in na zidu najtrpežnejše; velja v Šegi 4 gld., na Ptuj postavljen pa 6 gld. 30 kr. četrtinjak. Kdaj se ven daje, se lahko pismeno pozivé pri

Juriju Černoga, 6-6

posestniku v Variši vesí, pošta Makole.

Na prodaj

je glasovir. Cena 40 gld. Več pové gospod Gregor Krpač, organist. Pošta Sv. Martin pri Slov. Gradcu. 2-2

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

IG. HELLER, DUNAJ
2/2 Praterstrasse Nr. 49

Bogato ilustrirani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastonj in poštino prostoto.

Najkulantnejši pogoji. — Jametvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekušovalcem znaten popust!

Prodaja požlahtnjeneh in amerikanskih trt!

Iz trsnice „Sándortelep v Novem Sadu (Neusatz) na Ogerskem“, katera je blizu 30 oralov velika, se bode za jesen t. l. 500.000 na Riparijo, Portalis, Solonis in Jacquez požlahtnjeneh in popolno doraslih trsov prav po ceni prodalo.

Letos je podpisani nad 420 najboljših domačih in tujih plemen, namiznih in za prešanje, požlahtnil ter dopošlje obširne imenike s kratkim popisom plemen in njih obdelovanja vsakemu na zahtevanje brezplačno in poštne prostote.

Iz trsnice se dobivajo tudi zelenovepljeni trsi, nadalje amerikanski trsi s korenjem za požlahtnenje in za vsajenje pripravne, istotako tudi od Riparia sauage, Portalis, Solonis in raznih vrst Rupestris v velikem ter tudi iz že obstoječih in plodovitih požlahtnini mladike za požlahtnenje.

Alex. Adamovich

Novi Sad na Donavi (Neusatz a. d. Donau.)

Važno za vsako gospodinjo in mater!

Kathreinerjeva Kneipp-ova sladna kava

velja vedno več za izvrstno, edino naravno in zdravo ter ob enem za rabi ceno pridajo h kavi. Ona se hvali od visokih zdravstvenih zavodov in je za gospé, otroke, želodčne in živčne bolnike najboljša nadomestba za kavo.

Previdnost pri nakupu! Zahteva se naj in vzame le beli, izvirni zavitek pod imenom

Kathreiner. 1/2 kilo
25 kr.

Sel. Kneipp.